

EEN NIEUWE VORM VAN CREPIS BIENNIS L.

door

JOS^e. TH. KOSTER en S. J. VAN OOSTSTROOM.
(Rijksherbarium, Leiden).

Bij een collectie planten, die Prof. DOCTERS VAN LEEUWEN voor eenigen tijd aan het Rijksherbarium ten geschenke toezond, bevond zich een Composiet, die door hem als *Leontodon hispidus* L. gedetermineerd was en die met deze soort dan ook een treffende gelijkenis vertoonde. Daar de plant ons toch eenigszins afwijkend voorkwam, onderwierpen wij haar aan een nader onderzoek. Hierbij bleek al dadelijk, dat de haren van de haarkroon niet, zooals bij *Leontodon* het geval is, geveerd waren, doch slechts fijn getand, zoodat het al spoedig duidelijk werd, dat wij met een *Crepis* te doen hadden, welke echter met geen der uit Nederland bekende soorten overeenkwam. Een nauwkeurige vergelijking van de bladeren en hun beharing, van de omwindselbladen, de vruchten en hun haarkroon met die der Nederlandsche soorten bracht echter ten slotte toch aan het licht, dat er een groote overeenkomst bestond met *Crepis biennis* L. Van normale exemplaren dezer soort verschilt onze plant echter duidelijk door het bezit van onvertakte bloeistengels, die aan het einde slechts één hoofdje dragen en die vooral naar den top toe bezet zijn met een aantal zeer kleine lijn- tot draadvormige blaadjes. Aan de basis van deze bloeistengels bevindt zich een dicht bladrozet met tijdens den bloei nog groene bladeren. Daar het ons niet gelukte de plant met een der reeds beschreven vormen van *Crepis biennis* L. te identificeren, besloten wij haar als nieuw te beschrijven en wel als *f. simplex*, wegens de onvertakte bloeistengels:

Forma simplex KOSTER & VAN OOSTSTR., a *Crepide bienni typica* differt foliis rosulatis sub anthesi virentibus, pedunculis eramosis monocephalis, foliis minutissimis linearibus vel filiformibus 5—10 mm longis praesertim capitulum versus praeditis.

Amerongen (prov. Utrecht), Kolland, P5, 24, 12, aan wegrand, leg. W. M. DOCTERS VAN LEEUWEN n. 15682; bl. 9 Sept. 1942, type in Rijksherbarium, Leiden.

In het herbarium van de Nederlandsche Botanische Vereeniging

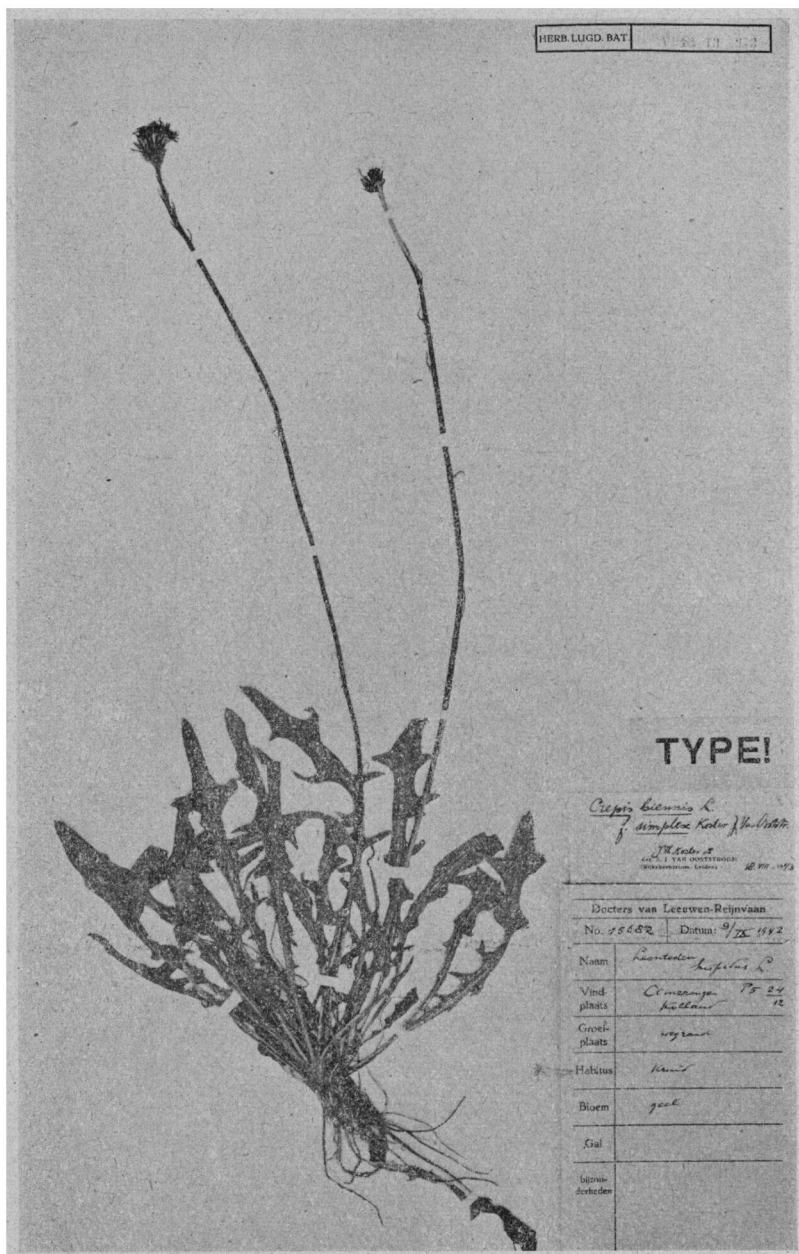

Fig. 1. *Crepis biennis* L. f. *simplex* KOSTER & VAN OOSTSTROOM.

bevindt zich een exemplaar, verzameld door R. BONDAM, langs bouwland bij Utrecht, October 1858, dat, evenals het exemplaar van Amerongen een bladrozet vertoont met tijdens den bloeitijd nog groene bladeren en bovendien behalve een tweetal normaal bebladerde en vertakte bloeistengels een onvertakten met een enkel hoofdje. Ook aan dezen laatsten stengel bevinden zich een aantal sterk gereduceerde lijn- tot draadvormige bladeren, waarvan de onderste echter nog eenige tanden dragen. Dit exemplaar vormt dus, wat den vorm van de bloeiwijze betreft, min of meer een overgang tusschen de zoo extreme f. *simplex* en de typische *C. biennis*.

De late bloeitijd van beide exemplaren (September en October) zou kunnen doen denken aan een maaivorm, wat het exemplaar van BONDAM inderdaad zou kunnen zijn. Hierbij komt namelijk ook nog een oude, van boven afgesneden stengel voor, die onderaan afgestorven bladeren draagt. De groene rozetbladeren benevens de bloeistengels zouden hier ontstaan kunnen zijn in de oksels dezer afgestorven bladeren. Bij het exemplaar van DOCTERS VAN LEEUWEN is dit laatste echter allerm minst duidelijk. Hier ontbreken nl. afgestorven rozetbladeren ten eenen male, terwijl ook afgesneden stengels niet aanwezig zijn.
